

TIME: - 3 Hrs.

MARKS:-100

N.B. - All questions are compulsory. Cite relevant articles and authorities wherever applicable.

I] Answer the following in not more than two sentences each. 20

1. What is Pacta Sunt Servanda?
2. What is a Vassal State?
3. State two issues in the Lotus Case.
4. What is Asylum?
5. State the object of United Nations
6. Define Genocide.
7. Define "Human Right".
8. State two functions of ILO.
9. State two rights of prisoners.
10. What does Sustainable Development mean?

II] Write short notes on any four of the following: 20

1. Peaceful settlement of disputes.
2. Corfu channel case.
3. World Health Organisation.
4. Amnesty International
5. CEDAW
6. National Commission for Women.

III] Answer any two of the following situational questions: 12

1. Gold belonging to Company was wrongfully seized by the Republic. Soon afterwards war broke and the Republic was conquered and its territory was annexed by the Crown. The Company filed petition against the Crown for recovering the gold that had devolved on the Crown.
  - a. Will the Company succeed in the case? Give reason.
  - b. Enumerate the modes of acquisition and loss of territory by State.
2. Children were employed in the construction work at projects in Delhi. An NGO challenged this before the Supreme Court.
  - a. Are any rights of the children violated in this case? State relevant provisions.
  - b. Explain how NGO's in India have helped in protecting rights of children.
3. One of the prisoners in a Central Jail in India wrote a letter to the Honourable Supreme Court about the inhuman conditions of the living for prisoners inside the jail.
  - a. Which landmark case is referred to above? Quote any two cases on Rights of Prisoners.
  - b. State any two rights of prisoners.

IV] Answer any four of the following:

48

1. What is Recognition? Explain various theories of recognition of states in International Law.
2. Discuss provisions of United Nations Convention on Law of the Seas.
3. Explain the sources of International Law.
4. Compare the provisions of UDHR vis-à-vis the Indian Constitution.
5. State the composition and functions of the National Human Rights Commission.
6. Explain Right to healthy environment with the help of Supreme Court judgments.

-----XOX-----

वेळ: ३ तास

गुण: १००

सूचना:

1. सर्व प्रश्न सोडवा
2. उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात
3. आवश्यक तिथे करणे/ कलम/ केस संदर्भ द्या

प्र. १ खालील प्रश्नांची उत्तरे दोनच वाक्यात द्या:

20M

- a) 'Pacta Sunt Servanda' म्हणजे काय?
- b) वासल राज्य म्हणजे काय?
- c) लोटस केस मधील दोन महत्वाचे मुद्दे लिहा.
- d) आश्रय म्हणजे काय?
- e) युनायटेड नेशन्स चे उद्दिष्ट स्पष्ट करा.
- f) नरसंहार म्हणजे काय?
- g) 'मानवी हक्क' याची व्याख्या सांगा.
- h) आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेची दोन कार्ये नमूद करा.
- i) कैद्यांचे दोन हक्क सांगा.
- j) शाश्वत विकास चा अर्थ स्पष्ट करा.

प्र. २ थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार);

20M

- a) शांतताप्रिय विवाद निपटारा
- b) कॉफू चानेल केस
- c) जागतिक आरोग्य संस्था
- d) ऍमनेसटी इंटरनॅशनल
- e) CEDAW
- f) राष्ट्रीय महिला आयोग

प्र. ३ कोणतेही दोन सोडवा:

12M

(A) एक कंपनीच्या मालकीचे सोने शासनातर्फे चुकीच्या पद्धतीने ताब्यात घेण्यात आले. त्यानंतर लगेचच युद्ध सुरु झाल्या कारणाने सदर देशावर क्राउनणे ताबा मिळवला व क्राउनतर्फे सदर देशाचा संपूर्ण भूभाग ताब्यात घेण्यात आला. कंपनीने क्राउनविरुद्ध सोन्याच्या परताव्यासाठी याचिका दाखल केली.

1. सदर खटल्यामध्ये कंपनी यशस्वी होऊ शकते का? कारणे सांगा.
2. कोणत्याही देशाच्या भूभागावर ताबा मिळवण्यासाठी तसेच ताबा हरपण्यासाठी कोणत्या पद्धती आहेत ते नमूद करा.

(B) दिल्ली मध्ये बांधकामाच्या प्रकल्पामध्ये मुलांना कामावर ठेवले होते.

1. या प्रकरणात मुलांच्या हक्कांचे उल्लंघन झाले आहे का? संबंधित तरतुदी नमूद करा.
2. भारतात स्वयंसेवी संस्थांनी (NGOs) मुलांच्या हक्कांच्या संरक्षणासाठी कशी मदत केली ते सांगा?

(C) भारतातील मध्यवर्ती कारागृहांतील एका कैद्याने तुरुंगातील कैद्यांसाठी अमानुष राहण्याच्या परिस्थितीबद्दल माननीय सर्वोच्च न्यायालयास पत्र लिहिले.

१. वर कोणत्या उल्लेखनीय घटनाचा उल्लेख आहे? कैद्यांच्या हक्कांवर कोणतीही दोन प्रकरणे उद्धृत करा.
२. कैद्यांचे कोणतेही दोन हक्क सांगा.

प्र. ४ कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा;

48M

- a) मान्यता म्हणजे काय? आंतरराष्ट्रीय कायद्यात राष्ट्रांना मान्यता देण्याचे विवध सिद्धांत स्पष्ट करा.
- b) समुद्राच्या कायद्याविषयी संयुक्त राष्ट्रांच्या अधिवेशनाच्या तरतुदींवर चर्चा करा.
- c) आंतरराष्ट्रीय कायद्याची उगम स्थाने समजावून सांगा.
- d) भारतीय राज्य घटनेनुसार यु. डी. एच. आर. च्या तरतुदींची तुलना करा.
- e) राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाची रचना व कार्ये लिहा.
- f) सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले न्याय निवाडे यांच्या मदतीने स्वस्थ पर्यावरणाचे अधिकार यावर स्पष्टीकरण लिहा.
